

สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
DIGITAL COMPETENCY OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN MAHACHAI EDUCATIONAL
NETWORK UNDER SAMUT SAKHON PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

นภาพร ศิริมูล
Napaporn Sirimool

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University
e-mail: jibj47348@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) ศึกษาระดับสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และ (2) เปรียบเทียบสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของคุณครู

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็น ครูในสหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 286 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 165 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน และดำเนินการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และ (2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครจำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของคุณครู โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สมรรถนะด้านดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) To study the level of digital competency of educational administrators in Mahachai Educational Network under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office; and (2) to compare the digital competency of educational administrators in the Mahachai Educational Network under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office, categorized by educational levels and work experiences.

The research methodology was a survey research. The population consisted of 286 teachers in Mahachai Educational Network under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office. The sample group comprised 165 teachers from the same population, determined using the Krejcie and Morgan table and selected through stratified random sampling. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The findings revealed that: (1) The overall and domain-specific level of digital competency among school administrators of Mahachai Educational Network under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office was at a high level; and (2) A comparison of the digital competency among school administrators of the Mahachai Educational Network under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office, classified by educational levels and work experiences, indicated no significant difference overall and in individual domains.

Keywords: Digital Competency Educational Administrators, Mahachai Educational Network, Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office

บทนำ

โลกมีวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีที่เร็วมาก จากในปี ค.ศ. 1965 มีการพัฒนาระบบการส่งข้อมูลระยะหนึ่งในศตวรรษที่ 21 ผลการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนบัญชาการในสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล รัฐบาลไทยจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว และดำเนินการได้กำหนดนโยบาย และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เหมาะสมต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ที่ได้มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพสูง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) รวมถึงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ได้กำหนดให้สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้เป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะหลักของผู้บริหารยุคใหม่ ซึ่งจะครอบคลุมการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการบริหารและการจัดการในสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การจัดการในชั้นเรียน ตลอดจนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ผ่านสื่อ และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) นอกจากนี้ ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา

มา การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลได้กลายเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ส่งผลต่อรูปแบบการจัดการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร การบริหารจัดการเรียนรู้ การประเมินผล และการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต้องขยายขอบเขตจากการเป็นเพียงผู้นำทางวิชาการและการบริหารทั่วไป ไปสู่การเป็นผู้นำเชิงดิจิทัล (Digital Leadership) ที่สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ วางกลยุทธ์ และนำพาคอร์ให้ปรับตัวได้ในโลกยุคใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทปัจจุบัน จึงหมายถึงรวมถึงความสามารถในการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการวางแผน การตัดสินใจ การจัดการข้อมูล สารสนเทศ การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน ทั้งนี้ สมรรถนะดังกล่าวยังต้องครอบคลุมถึงจริยธรรมดิจิทัล ความปลอดภัยไซเบอร์ ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีในเชิงสร้างสรรค์อีกด้วย (Redecker, 2017; Kusolprasert, 2022) จำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถในการเข้าถึง สร้าง และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารและการจัดการอย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และถูกต้องเหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษา และสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และลดความเหลื่อมล้ำทางการบริหารและการจัดการระดับประเทศ

จากที่กล่าวมาในเบื้องต้น ได้สรุปสภาพปัญหาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในบริบทของ “สหวิทยาเขตมหาชัย” ที่มีกระบวนการประสานงานระหว่างโรงเรียนและต้องการผู้นำที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและมีวิสัยทัศน์ งานวิจัยที่สามารถวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง และแนวทางพัฒนาเฉพาะด้านสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร จึงเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในเครือข่ายนี้อย่างยั่งยืน

สำหรับบริบทของสหวิทยาเขตมหาชัย เป็นเครือข่ายโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีความหลากหลายทั้งด้าน ขนาดโรงเรียน สภาพเศรษฐกิจ และทรัพยากรในท้องถิ่น การบริหารจัดการร่วมกันในเครือข่ายจึงต้องอาศัยความสามารถ ในการประสานงาน วางแผนร่วม และสื่อสารร่วมกันอย่างเป็นระบบ การที่ผู้บริหารในแต่ละโรงเรียนมีระดับสมรรถนะด้านดิจิทัลที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานของเครือข่ายโดยรวม หากไม่มีการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน และพัฒนาอย่างเป็นระบบ อาจก่อให้เกิดช่องว่างในการประสานงาน และขาดแนวทางร่วมในการนำเทคโนโลยีมา ใช้ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ผลการศึกษาจากหลายหน่วยงาน อาทิ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (2564) และ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565) ได้นำเสนอให้มีการพัฒนา “สมรรถนะดิจิทัลขั้นต่ำ” (Minimum Digital Competency) สำหรับผู้บริหารการศึกษา ในทุกระดับ เพื่อการรองรับการบริหารและการจัดการภายใต้ระบบราชการ 4.0 และการศึกษายุคหลังโควิด-19 ซึ่งเน้นการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) และการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญที่พบคือ ขาดเครื่องมือ หรือเกณฑ์ประเมินสมรรถนะที่เฉพาะเจาะจงกับบริบทท้องถิ่น อีกทั้งการขาดแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้บริหาร ในแต่ละโรงเรียน งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งหวังที่จะศึกษาระดับสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตมหาชัย พร้อมทั้งวิเคราะห์ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง อุปสรรค และแนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม โดยคำนึงถึงบริบทของ พื้นที่ เครือข่ายความร่วมมือ และศักยภาพของบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ดังนั้น ความรู้และ ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะสามารถนำไปสู่การกำหนดนโยบายการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร ในระดับ เครือข่ายโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดความเหลื่อมล้ำด้านเทคโนโลยี และเสริมสร้างศักยภาพของโรงเรียนทุก แห่งในโรงเรียนสหวิทยาเขตมหาชัย

จากความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย เรื่อง สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหาร สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อสร้างความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ทักษะการประยุกต์ใช้ในการบริหารและการจัดการสถานศึกษา และเจตคติในการนำ

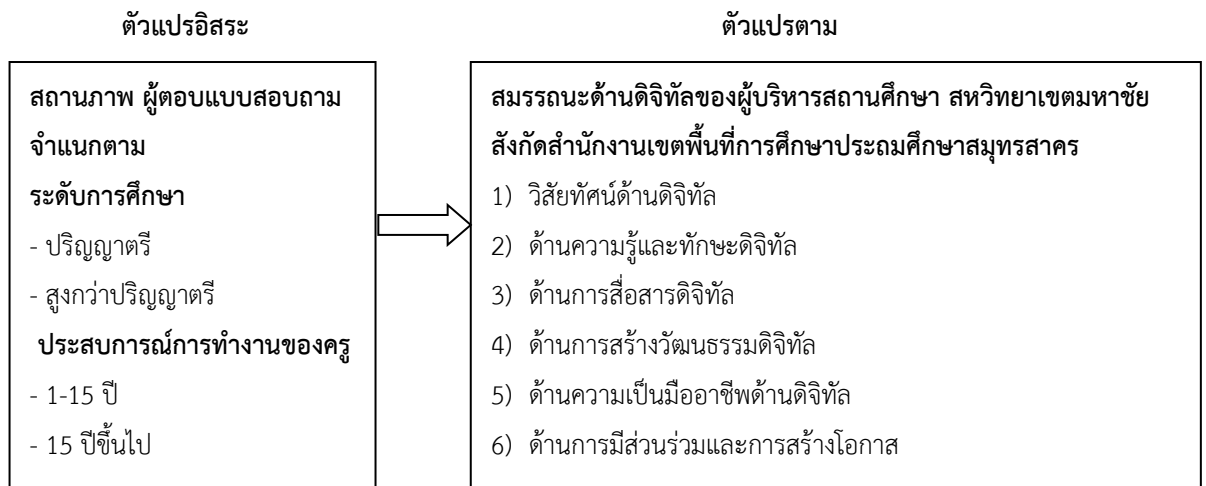
เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผลจากการวิจัยจะช่วยส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนานโยบาย และแนวทางการอบรมที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และตอบโจทย์การเรียนรู้ในยุคดิจิทัลได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของครู

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบการวิจัยที่ได้สังเคราะห์จาก แนวคิด ทฤษฎี ของ ISTE (2018), Redecker, C. (2017), UNESCO. (2018) และ Sheninger, E. (2019)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่วิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาสหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีการศึกษา 2568 ทั้งหมด 8 โรงเรียนจำนวน 286 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่วิจัยในครั้งนี้ เป็นครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาสหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัด สมุทรสาคร ประจำปี การศึกษา 2568 จำนวน 165 คน ได้มาจากการเปิดตารางเครื่องสุ่มและมอร์แกน แล้วมาทำการสุ่มแบบชั้นภูมิเปรียบเทียบตามสัดส่วนประชากรครูในโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเรื่อง สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครู จำแนกออกเป็น ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของครู มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าน้ำหนักคะแนน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ

3. วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือตามกรอบแนวทางสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

3.2 สร้างแบบสอบถาม ตามแนวจากการสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี ของ ISTE (2018), Redecker, C. (2017), UNESCO. (2018) และ Sheninger, E. (2019) รวมจำนวน 30 ข้อ

3.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยจำนวน 3 ท่าน มีคุณสมบัติดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา 2) ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 3) ผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาบุคลากร และนำข้อที่ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) น้อยกว่า 0.67 ขึ้น มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และคัดข้อรายการที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.70 – 1.00 จำนวน 30 ข้อ

3.3.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81

3.3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ดำเนินการแจกแบบสอบถาม จำนวน 165 ฉบับ และรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งกลับมาได้ 165 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ทางไปรษณีย์

4.3 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการ ดังนี้

5.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ และประสบการณ์การทำงานของครู แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) โดยหาความถี่ และค่าร้อยละ

5.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยหาคะแนนค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัดนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์โดยกำหนดเกณฑ์ และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence: IOC)

6.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

6.2 สถิติพื้นฐาน

6.2.1 ความถี่ (Frequency)

6.2.2 ร้อยละ (Percentage)

6.2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2.5 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน การทดสอบค่าทีแบบ (t-test Independent)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 165 คน จำแนกตามระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 74.55 และสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 25.45 ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1 – 15 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 61.82 ประสบการณ์การทำงาน 15 ปีขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 38.18

2. ผลวิเคราะห์ระดับสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวม ดังตารางที่ 1

(n=165)

สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1) ด้านวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล	4.02	0.56	มาก
2) ด้านความรู้และทักษะดิจิทัล	4.04	0.62	มาก
3) ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.07	0.60	มาก
4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.04	0.62	มาก
5) ด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล	4.06	0.59	มาก
6) ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างโอกาส	4.06	0.61	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.04	0.61	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า พบว่า สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D.= 0.61) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.60) รองลงมาคือ ด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ($\bar{X} = 4.06$, S.D.= 0.59) และด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างโอกาส อย่างละเท่ากัน ($\bar{X} = 4.06$, S.D.= 0.61) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล ($\bar{X} = 4.02$, S.D.= 0.56)

2.1 ด้านวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาอย่างชัดเจน รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถวางแผนกลยุทธ์ด้านดิจิทัลให้สอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลให้บุคลากรและชุมชนเข้าใจตรงกัน ตามลำดับ

2.2 ด้านความรู้และทักษะดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้เบื้องต้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสามารถใช้งานโปรแกรมและแอปพลิเคชันดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมกับงาน ตามลำดับ

2.3 ด้านการสื่อสารดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คือ ผู้บริหารสามารถใช้สื่อดิจิทัลสื่อสารกับครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือผู้บริหารใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อประชุม ติดตามงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างคล่องแคล่ว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสื่อสารข้อมูลผ่านช่องทางดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีจริยธรรมตามลำดับ

2.4 ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทดลองและนำนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล จำนวนอย่างละเท่ากัน ตามลำดับ

2.5 ด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารอัปเดตความรู้ด้านดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนางานบริหาร รองลงมาคือ ผู้บริหารรักษามาตรฐานจริยธรรมและความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารแสดงความรับผิดชอบต่อผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กรเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล (Digital Professionalism) ตามลำดับ

2.6 ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างโอกาส ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมาคือ ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารแสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาด้านดิจิทัล ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากสรุปผลการวิจัย สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งเป็นต้นสังกัดให้ความสำคัญ กับสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จาก ตามแนวคิดสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของ ISTE (2018), Redecker, C. (2017), UNESCO. (2018) และ Sheninger, E. (2019) สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในบริบท ที่มีการประสานงานระหว่างโรงเรียน และต้องการผู้นำที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและมีวิสัยทัศน์ งานวิจัยที่สามารถวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง และแนวทางพัฒนาเฉพาะด้านสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร จึงเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในเครือข่ายนี้ อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ ดาวสุวรรณ ฤทธิการ (2564) เทคโนโลยีดิจิทัลนั้นมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ทั้งนี้สามารถเป็นเครื่องมือช่วยให้การบริหารจัดการเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถก้าวข้ามขีดจำกัด ในเรื่องภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถทำงานได้แม้ว่าสถานการณ์ ภายนอกจะไม่ปกติ เนื่องจากสามารถใช้เทคโนโลยีที่มีการพัฒนาขึ้นมาอย่างมากมายหลายรูปแบบ ให้การทำงานเป็นไปได้นอกท่ามกลางความเป็นไปไม่ได้อื่น ๆ ซึ่งถือว่าเป็นความท้าทายใหม่ที่ผู้บริหารจะต้องเรียนรู้และพัฒนาให้สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เจริญก้าวหน้าอย่างมากนี้เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ร่วมกันอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ สุนันทนา กุศลประเสริฐ (2564) การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาและนำไปสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

1.1 จากสรุปผลการวิจัย ด้านวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

ผู้บริหารโดยรวมให้ความสำคัญด้านวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล เพราะผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาอย่างชัดเจน ผู้บริหารสามารถวางแผนกลยุทธ์ด้านดิจิทัลให้สอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครู และบุคลากรเข้าใจทิศทางด้านดิจิทัลของสถานศึกษา ผู้บริหารสามารถคาดการณ์แนวโน้มและโอกาสใหม่ ๆ จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อนำมาพัฒนาสถานศึกษา และผู้บริหารสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลให้บุคลากรและชุมชนเข้าใจตรงกัน สอดคล้องกับ สงบ อินทรมณี (2561) การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาไปพร้อมกัน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถหยุดยั้งได้ รวมทั้งมีการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับนโยบาย และเป้าหมายที่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา ประเด็นสำคัญในการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้แก่ การสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง การจัดการความรู้ในสถานศึกษายุคดิจิทัล และการทำงานอย่างเป็นเครือข่าย ส่วนการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษา ได้แก่ การยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการเข้าถึงเทคโนโลยี โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะด้านวิสัยทัศน์จะในการเชื่อมโยงความคิดและความรู้ให้กับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มคนที่เกิดในยุค ดิจิทัล ในขณะที่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลุ่มคนที่อพยพเข้ามาสู่ยุคดิจิทัล ให้บรรลุเป้าหมาย สำคัญของการศึกษา คือ คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข ประสบความสำเร็จในการทำงาน ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ สามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศ โดยรักษาเอกลักษณ์ ศิลปะ วัฒนธรรม รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ท่ามกลางการ เปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล

1.2 จากสรุปผลการวิจัย ด้านความรู้และทักษะดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โดยรวมให้ความสำคัญด้านความรู้และทักษะดิจิทัล เพราะผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้เบื้องต้น ผู้บริหารมีทักษะในการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสามารถประเมินและเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อสถานศึกษา และผู้บริหารสามารถใช้งานโปรแกรมและแอปพลิเคชันดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมกับงาน สอดคล้องกับ เมฆา นวลศรี และกุลชาติ พันธวรกุล (2564) การรู้ดิจิทัล คือการเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของสื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล การเลือกวิธีการหรือเครื่องมือที่เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการเข้าถึง และการคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงของสื่อ และสารสนเทศที่หลากหลาย และ กิตติพงศ์ สมชอบ (2563) ความรู้และทักษะดิจิทัล คือ การรับรู้สารสนเทศ และการประมวลผลสารสนเทศ

1.3 จากสรุปผลการวิจัย ด้านการสื่อสารดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โดยรวมให้ความสำคัญด้านการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารสามารถใช้สื่อดิจิทัลสื่อสารกับครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อประชุม ติดตามงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างคล่องแคล่ว ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ผู้บริหารสามารถสร้างเนื้อหาดิจิทัลเพื่อการสื่อสารภายในและภายนอกสถานศึกษา และผู้บริหารสื่อสารข้อมูลผ่านช่องทางดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีจริยธรรม สอดคล้องกับ เมฆา นวลศรี และกุลชาติ พันธวรกุล (2564) การมีปฏิสัมพันธ์และติดต่อสื่อสาร เป็นการประสานงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลด้วยการสื่อสารแบบสองทางผ่านการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และการทำงานร่วมกับบุคคลที่มีบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลายบนโลกดิจิทัล นอกจากนี้ยังรวมถึง จรรยาบรรณทางดิจิทัลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลด้วยความมั่นคงปลอดภัยโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น การจัดการข้อมูลความเป็นส่วนตัวของตนเองและผู้อื่นบนสื่อดิจิทัล และการเห็นอกเห็นใจและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นบนโลกดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

1.4 จากสรุปผลการวิจัย ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โดยรวมให้ความสำคัญ ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทดลอง และนำนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ ผู้บริหารสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กร ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ISTE Standards for Education Leaders (ISTE, 2018) การสร้างวัฒนธรรม การสร้างนวัตกรรม การสนับสนุนครูให้ใช้เทคโนโลยีตอบโจทยความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน ใช้ Analytics เพื่อติดตามความก้าวหน้า และ ศศิวิมล ม่วงกล้า (2562) การขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมให้เรียนรู้และใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน เช่น ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรมด้วยเทคโนโลยี

1.5 จากสรุปผลการวิจัย ด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โดยรวมให้ความสำคัญ ด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ผู้บริหารอัปเดตความรู้ด้านดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนางานบริหาร ผู้บริหารรักษามาตรฐานจริยธรรมและความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารเคารพสิทธิและปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล และผู้บริหารแสดงความรับผิดชอบต่อผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กรเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล สอดคล้องกับ ศศิวิมล ม่วงกล้า (2562) การปฏิบัติตามกฎหมายเทคโนโลยีดิจิทัล ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมป้องกันและต่อต้านการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม ในการ

ปฏิบัติงานที่ปลอดภัยต่อการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัล ในสถานศึกษา เพื่อการจัดเก็บข้อมูล และการทำงานในด้านต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ก่อนเชื่อและนำไปใช้

1.6 จากสรุปผลการวิจัย ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างโอกาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โดยรวมให้ความสำคัญ ด้านการมีส่วนร่วมและการสร้างโอกาส ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมที่เพิ่มศักยภาพด้านดิจิทัลของบุคลากรและนักเรียน ผู้บริหารส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเท่าเทียมในสถานศึกษา และผู้บริหารแสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาด้านดิจิทัล สอดคล้องกับ ศศิวิมล ม่วงกล้า (2562) การมีส่วนร่วมเทคโนโลยีดิจิทัล ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา และกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่สามารถใช้เชื่อมต่อ และสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก จัดแผนลงทุนทรัพยากรด้านดิจิทัลระยะสั้นระยะกลาง และระยะยาว มีการจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างนวัตกรรมบริการดิจิทัล ให้บริการดิจิทัลโดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงกระบวนการที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ร่วมประชุมด้านดิจิทัลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา และนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา

2. จากสรุปผลการวิจัย การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีการประเมินสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน พบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ เรวัตี แสนคำภา (2568) ได้นำเสนองานวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัด สข. เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัด สข. เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครจำแนกตามจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ภคพร เลิกนอก (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการเปรียบเทียบการ การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน พบว่าในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-15 ปี และประสบการณ์การทำงาน 15 ปีขึ้นไป มีการประเมินสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน พบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เรวัตี แสนคำภา (2568) ได้นำเสนองานวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัด สข. เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัด สข. เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครจำแนกตามจำแนกประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ภคพร เลิกนอก (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการเปรียบเทียบการ การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน พบว่าในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตมหาชัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยจุดแข็งที่เด่นชัดที่สุดคือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัด และผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ดังนี้

การส่งเสริมและต่อยอดของจุดแข็ง การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรนำความสามารถที่โดดเด่นในการใช้สื่อ และแพลตฟอร์มดิจิทัลมาขยายผลในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีภายนอกให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสื่อสารกับผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดการศึกษายุคใหม่ และการรักษามาตรฐานความเป็นมืออาชีพ ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารเป็นต้นแบบ (Role Model) ในการอัปเดตความรู้ด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง และรักษามาตรฐานจริยธรรม ความปลอดภัย รวมถึงการเคารพสิทธิในการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรในสถานศึกษา

ประเด็นที่ควรเร่งปรับปรุงและพัฒนา การสร้างวิสัยทัศน์ และการสื่อสารเป้าหมาย แม้ภาพรวมจะอยู่ในระดับมาก แต่ ด้านวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยเฉพาะเรื่องการสื่อสารวิสัยทัศน์ให้บุคลากร และชุมชนเข้าใจตรงกัน ผู้บริหารจึงควรปรับปรุงกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ โดยการดึงบุคลากรทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางดิจิทัลของโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และพร้อมขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน และการสนับสนุนการใช้งานและนโยบายต่อเนื่อง ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการส่งเสริมให้บุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้เกิดการใช้ดิจิทัลเป็นเพียงกิจกรรมชั่วคราว แต่กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร

ข้อสังเกตเพิ่มเติมจากการเปรียบเทียบ เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารแตกต่างกันในบางด้าน (เช่น ด้านความรู้ทักษะ และการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล) ผู้บริหารควรเลือกใช้กลยุทธ์ การบริหารแบบยืดหยุ่น โดยรับฟังเสียงสะท้อนจากทั้งครูรุ่นใหม่ และครูผู้มีประสบการณ์ เพื่อลดช่องว่าง และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เทคโนโลยีร่วมกันในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับกลยุทธ์การสื่อสารวิสัยทัศน์ดิจิทัล เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยเฉพาะข้อที่เกี่ยวกับการสื่อสารวิสัยทัศน์ให้บุคลากรและชุมชนเข้าใจตรงกัน จึงควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เช่น การสัมภาษณ์เจาะลึกหรือการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาถึงอุปสรรคและแนวทางที่เหมาะสมในการสื่อสารเป้าหมายด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 ควรมีการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน แม้ภาพรวมด้านความรู้ และทักษะดิจิทัล จะอยู่ในระดับมาก แต่ข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือการใช้งานโปรแกรมและแอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับงาน จึงควรมีการวิจัยเพื่อสำรวจความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เกี่ยวกับชุดทักษะดิจิทัลเฉพาะทางที่ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ในการบริหารจัดการจริง เพื่อนำไปสู่การสร้างหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะที่ตรงจุด

บรรณานุกรม

กิตติพิศ โคนสันเทียะ. 2565. *สมรรถนะดิจิทัล: สมรรถนะใหม่สำหรับครูยุคปัจจุบัน*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

- ทักษิณ. ปีที่ 22 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม.
- ดาวรรุวรรณ ถวิลการ. 2564. *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2553. *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภคพร เลิกนอก. 2563. *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4*. สารนิพนธ์: คณะศึกษาศาสตร์. วิทยาเขตขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เมษา นวลศรี และกุลชาติ พันธุ์วรกุล. 2564. *ผลของโปรแกรมการกำกับตนเองต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารและระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2*. วารสารพยาบาลโรคหัวใจและทรวงอก, 32(1), 154-168.
- เรวดี แสนคำภา. 2568. *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัด สข. เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ศศิวิมล ม่วงกล้า, นพวรรณ เปี้ยชื่อ, และสุจินดา จารุพัฒน์ มารู้อ. 2562. *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารและกิจกรรมทางกายในพยาบาลวิชาชีพที่มีภาวะโภชนาการเกิน*. วารสารสภาการพยาบาล, 34(1), 109-123.
- สงบ อินทรมณี. 2561. *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. คณะศึกษาศาสตร์: สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์. นนทบุรี.
- สุนันทนา กุศลประเสริฐ. 2565. *การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- INTEF. 2017. *Common Digital Competence Framework for Teachers – September*
- International Society for Technology in Education. 2018. *ISTE Standards for Education Leaders*. ISTE.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. 1970. *Determining sample size for research activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.
- Redecker, C. 2017. *European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Sheninger, E. 2019. *Digital Leadership: Changing paradigms for changing times (2nd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- UNESCO. 2018. *ICT Competency Framework for Teachers (Version 3)*. Paris: UNESCO.